Lördagen den 9 juni 1973

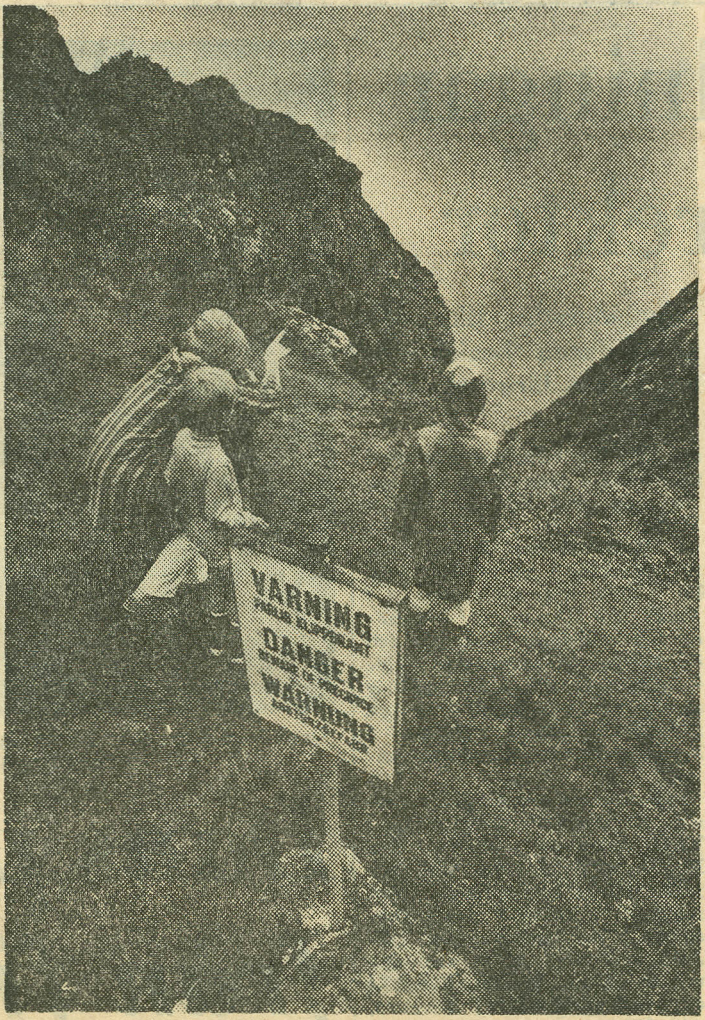

Det har blivit bättre sen varningsskyltarna sattes upp

Farlig skönhet

Kullen lockar och - dödar

Nu har rusningen börjat till Skånes vackraste – och farligaste – plats, där ett felsteg kan betyda döden. Kullen lockar med sin skönhet, och allt fler turister kommer dit för att beundra den hänförande utsikten och ströva längs de utprickade stigarna. Men varje år kräver det vackra Kullaberg sina offer antingen i döda eller skadade.

Varning

För ett par veckor sedan störtade en dansk läkare nerför Sockertoppen på Kullens nordsida, slog handlöst i vattnet och krossades mot en stenplatå under ytan.

Förra året föll en 10-årig dansk pojke ner för ett av de brantaste stupen och skadades svårt. Året dessförinnan störtade en tysk flicka ner för ett annat stup och fick svåra huvudskador.

Fyrmästaren på Kullen, Ivar Kyhlberg, har tidigare reagerat mot att AB Kullabergs Natur inte vidtagit tillräckliga skyddsåtgärder i strövområdet.

Varningsskyltar

— När den danska pojken störtade lyckades jag få bolaget att sätta upp varningsskyltar på de farligaste platserna. Det var ett steg framåt. Men jag krävde också att man skulle inhägna de farligaste stupen, där man vet att olyckor skett och där nya olyckor kan inträffa, säger han till SDS.

Det är ju bara de svåra olyckorna som kommer till allmänhetens kännedom. De "små" fallen är det tyst om.

— Senast i går fick jag ringa efter ambulans sedan en dam fått andnöd under en klättring. Folk vet inte hur mycket de tål. Det händer också att folk störtar men fångas upp på en underliggande platå och klarar sig med ett brutet ben eller hjärnskakning. Ofta är det vi som får första larmet och måste rusa till undsättning.

När fyrmästare Kyhlberg föreslog staket kring de mest utsatta områdena för ett år sen sade AB Kullabergs Natur blankt nej.

— Man lät förstå att jag inte skulle lägga mig i de här sakerna, men vi på fyren är ju berörda.

Dessutom säger jag vad jag tycker och står för vad jag sagt, fastslår fyrmästare Kyhlberg.

Tidigare var Ivar Kyhlberg fyrmästare på Stora Karlsö. Där fanns det inhägnader vid de farligaste platserna. Där gick det bra — men på Kullen är det tydligen omöjligt.

Ljungen dödsfälla

— På vissa ställen är det kanske svårt att sätta upp staket, t ex vid Store Björn, men vid det hemska stupet Palmatokeskränt skulle ett tio meter långt staket räcka, förklarar Ivar Kyhlberg.

— Flickornas backe är ett annat livsfarligt stup, där skolbarnen kan springa rätt ut utan att ana faran. Likaså Kulla Lå: där är det ljungbevuxet äna ut till branten; man anar inte faran förrän det är för sent.

Fyrmästare Kyhlberg förstår mer än väl den lärarinna som kom till Kullen med sin klass häromdagen, och som hade bundit fast alla barnen i ett långt rep.

— Visst vore det bra med staket, men om folk bara höll sig på stigarna skulle inga olyckor behöva inträffa. Men jag förstår fyrmästare Kyhlbergs oro, säger polisassistent Kaj Östergren i Höganäs.

— Det går ingen sommar utan en rad tillbud, säger han. Mest blir det ryggskador och benbrott.

Märkligt nog är det nästan 90 procent danskar som faller och skadar sig, konstaterar Höganäspolisen.

Läkaren som dödsstörtade var alpinist och tillhörde Dansk Bjergklubb. Han var rutinerad bergsklättrare och kopplade loss säkerhetslinan för tidigt, och när den svåraste delen av klättringen var över. En stund senare halkade han på en våt grästuva och störtade 30 meter. Det är den tredje danske alpinisten som störtat — de två andra klarade sig från äventyret med dubbla benbrott.

— Även under skolutflykterna inträffar det otäcka incidenter, konstaterar polisassistent Östergren. Mitt råd till allmänheten är att alla måste hålla sig på stigarna. Annars vet man inte när ett stup dyker upp!

Att lämna de utprickade stigarna

Farlig utsikt

på kartan är detsamma som att ströva med livet som insats.

Kamrer Arne Jönsson på AB Kullabergs Natur tror inte på idén med staket.

— Vi satte upp varningsskyltar efter den allvarliga olyckan förra

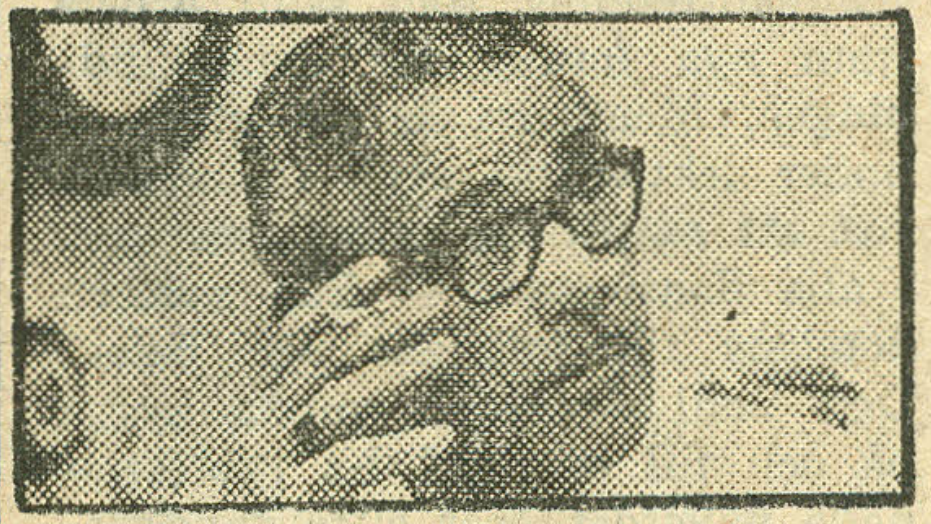

Ivar Kyhlberg: — Jag står för vad jag sagt. Kan man ha staket på Stora Karlsö kan man ha det på Kullen också

året. Mycket mer kan vi inte göra. Att sätta upp staket är ogörligt. Det skulle medföra för stora risker helt enkelt! Folk skulle akta sig för att gå för nära staketet men tro att det var fritt fram på andra håll. Dessutom skulle vi få ett större ansvar för olyckorna om vi satte upp staket.

— Men om ljungen verkligen är så förrädisk vid Kulla Lå som fyrmästaren säger, så skall vi ta en titt på det. Kanske sätter vi upp ett staket där i så fall. Hela bolagsstyrelsen brukar gå en inspektionsrond varje år inför säsongen.

På AB Kullabergs Natur är man föga begeistrad i de danska bergsbestigarna, som i brist på egna berg beger sig till Kullen för att träna.

— Där är riskabelt även för tränade bergsklättrare. Berget är löst p g a rostsprickor. Dessutom kan de vana alpinisterna locka andra att klättra med svåra olyckor som följd. Alpinistolyckorna påverkar ju också olycksstatistiken på Kullen i negativ riktning, påpekar kamrer Jönsson.

Se er för när ni åker till Skånes vackraste och farligaste plats i år.

ULF MÖRLING